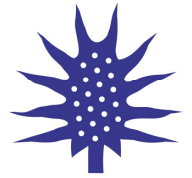

Waarom uitbreiden van sportvelden in het Diemerpark niet nodig is

Vrienden van het Diemerpark
04-11-2022

Doel van dit stuk

In dit stuk tonen we aan dat de variant 'uitplaatsing van een sportvereniging uit het Diemerpark' een realistische oplossing is om te voldoen aan de behoefte aan sportvelden voor IJburg. Het is mogelijk om op IJburg te voorzien in voldoende sportvelden zonder daarvoor een beroep te doen op de bestaande Hoofdgroenstructuur en zonder dat het ten koste gaat van woningbouw.

Uitgangspunten

Het Diemerpark is een natuurpark en vormt de uiterste punt van de Diemerscheg, die min of meer tot Amsterdam Oost reikt. Het vormt tevens het centrale park van IJburg-Zeeburgereiland. In de omgeving van het park worden in de komende jaren nog grote aantallen woningen gebouwd (zie bijlage achterin). Hierdoor neemt de verhouding stedelijke bebouwing – parkruimte voor wat betreft de parkruimte af. De druk op het park neemt toe. Om de natuurwaarden in stand te houden is daarom een restrictief beleid nodig ten aanzien van het park. Dat houdt in: terughoudend zijn met het toevoegen/uitbreiden van voorzieningen die geen relatie hebben met natuur, zoals sport en niet op de natuur gerichte recreatie, geen verkeer aantrekkende functies en infrastructuur toevoegen en doorgaande routes zoveel mogelijk om het park heen leiden (zie eerste afbeelding in de bijlagen achterin).

Door het Diemerpark loopt een hoofdroute fiets (Dick Hilleniuspad): voor fietsers de belangrijkste verbinding tussen IJburg en 'de stad'. Haaks erop vormt de Diemerzeedijk een belangrijke recreatieve wandel- en fietsroute, die qua capaciteit al vrij maximaal benut wordt.

Het mengen van de hoofdfietsroute (Dick Hilleniuspad) met autoverkeer naar en van het sportterrein leidt al jaren tot ongewenste situaties.

Sportvelden

Het voorzien in sportvelden is geen wettelijke plicht. Het is een service van de gemeente om daarin te voorzien. Ondanks dat sportvelden veel ruimte innemen, heeft het gemeentebestuur daar nooit een integraal ruimtelijk plan voor opgesteld. Achteraf is het zeer moeilijk om in een reeds voltooide wijk voldoende en geschikte ruimte voor dergelijke voorzieningen te vinden, zeker vanwege de samenhang met noodzakelijke voorwaarden als voldoende schaalgrootte, bereikbaarheid, parkeergelegenheid en mogelijkheden voor dubbelgebruik. Dit leidt in heel Amsterdam tot problemen.

Sportvelden voor IJburg

Bij de planvorming voor IJburg is er van uitgegaan dat sportvoorzieningen voor IJburg verdeeld zouden worden over IJburg 1^e fase (Steigereiland, Haveneiland, Rieteilanden) en IJburg 2^e fase (Centrumeiland, Strandeiland, Buiteneiland). In het Stedenbouwkundig plan Strandeiland werd dit beleid echter doorbroken en werd wat betreft het voorzien in sportvelden (dus niet voor andere sportvoorzieningen) een kunstmatig onderscheid gecreëerd tussen IJburg 1^e fase en IJburg 2^e fase.¹

Het aantal voorziene sportvelden voor IJburg 2^e fase werd gebaseerd op de 'sportnorm', toegepast op uitsluitend IJburg 2^e fase.

Het was algemeen bekend, ook bij de sportverenigingen, dat er in het Diemerpark plaats was voor maximaal zes sportvelden. Dat is in 2013 vastgelegd in het bestemmingsplan. In 2016 is door het gemeentebestuur tot bij de Raad van State nog bevestigd, dat het bestemmingsplan toereikend was.

---

¹ Dat IJburg 2^e fase zou moeten worden voorzien in uitsluitend de 'eigen' behoefte, is nieuw beleid. In 'Sportnorm voor de Sportieve Stad', Uitwerking Sportvisie 2025, 17-05-2018 staat: "Het huidige tekort op IJburg zal worden meegenomen in de uitwerking van het sportprogramma IJburg 2" en in de notitie 'Buitensport op IJburg 2', Sport en Bos, 2018, worden de "wachtlijsten IJburg 1 – Diemerpark" meegerekend bij "de totale opgave voor (anders) georganiseerde veldsporten in fase 2 in de ontwikkeling van IJburg". De Sportraad Amsterdam wijst er in enkele adviezen ook op: "dat de tweede fase IJburg ook een sportieve functie zou krijgen voor de bewoners van de eerste fase." (Bron: Sportraad Amsterdam, 15-10-2010)

Wachlijsten

Het argument dat het gemeentebestuur aanvoert om het sportterrein in het Diemerpark te willen uitbreiden, is de aanwezigheid van wachlijsten voor de sportverenigingen. Wachlijsten worden opgesteld door sportverenigingen. Objectieve kwantitatieve en kwalitatieve informatie daarover ontbreekt. In 2016 bleek uit onderzoek in opdracht van het college van B&W dat 'wachlijsten' diverse oorzaken kunnen hebben.²

Ruimtelijk plannen van sportvelden versus exploiteren van een sportvereniging

Er is een onderscheid en tegelijkertijd samenhang tussen enerzijds het (ruimtelijk) plannen van sportvelden door de gemeente en anderzijds het exploiteren van een sportvereniging.

Terreinen voor sporten-in-verenigingsverband zijn bovenwijkse voorzieningen en geen buurtvoorzieningen. De noodzakelijke investeringen door de sportverenigingen en exploitatie van sportclubgebouwen vergen een zekere omvang (schaalgrootte), goede bereikbaarheid en parkeergelegenheid. Om investeringen optimaal te laten renderen is 'dubbelgebruik' van voorzieningen essentieel.

In het manifest 'Geef sport de r u i m t e... op de juiste plek' is in een aantal punten toegelicht dat het Diemerpark, in tegenstelling tot Strandeiland/Buiteneiland, een ongeschikte locatie is om binnen allerlei zeer redelijke voorwaarden, te kunnen voorzien in de behoeften van de sportverenigingen.

Een argument dat door diverse betrokkenen wordt aangevoerd om niettemin het sportterrein in het Diemerpark te willen uitbreiden, is dat de aanleg van een voldoende aantal sportvelden op Strandeiland/Buiteneiland ten koste zou gaan van het aantal woningen dat daar gerealiseerd zou kunnen worden. Dit is een drogreden. Hierna tonen we aan dat er op Strandeiland/Buiteneiland voldoende sportvelden gerealiseerd kunnen worden zonder dat dit ten koste gaat van bebouwbaar oppervlak (!).

Strandeiland / Buiteneiland

Het Buiteneiland en het Strandeiland vormden aanvankelijk een stedenbouwkundig geheel. In 2021 werd voor het Strandeiland echter een apart bestemmingsplan opgesteld waarin alle woningen (op 500 na) die aanvankelijk op het Buiteneiland waren gepland, zijn opgenomen in het compacter bebouwde Strandeiland.³ Daardoor werd het Buiteneiland grotendeels 'vrijgespeeld' van woonbebouwing.⁴ Dit biedt mogelijkheden om buiten de Hoofdgroenstructuur (!) voldoende sportvelden te realiseren.

Voorstel realisatie voldoende sportvelden voor IJburg zonder schrappen van woningen

We hanteren als uitgangspunt het standpunt van het gemeentebestuur dat op IJburg maximaal **18,5** sportvelden nodig zijn: de 6 bestaande velden in het Diemerpark + 4 extra sportvelden i.v.m. wachlijsten van de sportverenigingen⁵ + 8,5 sportvelden voor Strandeiland/Buiteneiland volgens de sportnorm toegepast op IJburg 2^e fase⁶.

---

² Bron: Notitie wachlijsten bij sportverenigingen, ter bespreking en kennisgeving aangeboden aan de Raadscommissie Zorg en Sport, 03-11-2016. "Een goede analyse over het ontstaan van wachlijsten is dus altijd noodzakelijk om de juiste ingrepen te kunnen doen. De beschikbare informatie is nu vaak onvolledig en versnipperd aanwezig. Voorgesteld wordt dit in de toekomst te coördineren vanuit de gemeente om zo een beter inzicht te krijgen in de wachlijsten." (bron: Sportaccommodatieplan 2015-2022, Gemeente Amsterdam, april 2015). De wethouder 'Sport' merkte in 2018 op dat 'wachlijsten' feitelijk niets meer of minder betekent dan: "dat er een wens bestaat om bij een club te horen." (Bron: Videoverslag van raadscommissie Zorg, Jeugdsport en Sport, 17-10-2018)

³ Het Bestemmingsplan IJburg 2e fase uit 2009 omvat het Centrumeiland, Strandeiland en Buiteneiland. In 2021 stelde de gemeenteraad echter alléén voor het Strandeiland een nieuw bestemmingsplan vast (Bestemmingsplan IJburg 2e fase – Strandeiland). Voor het Centrumeiland en Buiteneiland is daarom nog het bestemmingsplan uit 2009 vigerend.

⁴ De splitsing in de bestemmingsplannen voor IJburg 2e fase is in ruimtelijk planologische zin een ongewenste situatie, omdat deze eilanden in feite een programmatische stedenbouwkundige eenheid vormen. Dat blijkt onder andere uit het feit dat er wat sportvoorzieningen betreft bij het plan voor Strandeiland al een beroep wordt gedaan op het Buiteneiland.

⁵ Volgens het in de zomer afgeschoten plan voor het Diemerpark zouden daar 10 sportvelden moeten komen.

⁶ Volgens het bestemmingsplan IJburg 2^e fase – Strandeiland zijn op IJburg 2^e fase 8,4 ha aan sportvelden nodig (3 ha Strandeiland, 5,4 ha Buiteneiland).

Tijdslijn ontwikkeling en realisatie

Jaar	Strandeiland - Buiteneiland	Velden +/-	Diemerpark	Velden
2023	Opstellen en uitwerken plannen voor verplaatsen van een sportvereniging uit het Diemerpark		Opstellen en uitwerken aanpassen sportterrein Diemerpark	
2024	Aanleg tijdelijke sportvelden op het Strandeiland, met parkeerterrein en clubgebouw. Zomer: ingebruikname sportterrein.	+ 4	Najaar: begin omvorming sportterrein Diemerpark voor één sportvereniging	
2025			Najaar: ingebruikname uitgebreide aantal sportvelden door de in het park blijvende sportvereniging. Misschien met doorloop naar 2026 i.v.m. verbetering/herstel leidingen in ondergrond.	5,5
2026			Bouw clubgebouw en verdere terreininrichting	
2027			idem	
2028	Vorbereiding plannen voor sportterrein op het Buiteneiland, incl. aanvullende functies en parkeerterrein. Extra aandacht voor dubbelfuncties en meervoudig gebruik.		Afronding terreininrichting met accent op landschappelijke inpassing (beplanting en natuurvoorzieningen)	
2029	Verdere uitwerking plannen voor sportterrein op het Buiteneiland, incl. aanvullende functies en parkeerterrein.			
2030	Aanleg (1 ^e inrichtingsfase) sportterrein, op het Buiteneiland, incl. aanvullende functies en parkeerterrein.			
2031	Idem 2030. Najaar: ingebruikname sportterrein (eventueel in 2032)	+ 4 + 2		
2032	Verwijderen tijdelijke sportvelden op Strandeiland	- 4		
2033	Verdere uitbreiding sportvelden op het Buiteneiland. Er is misschien een combinatie mogelijk met enkele sportvelden op het Strandeiland, waardoor er minder sportvelden op Buiteneiland aangelegd kunnen worden?	+ 3 + 2		
2034	Verdere uitbreiding sportvelden	+ 2		
2035				
	Totaal hoeveelheid sportvelden	13	← = samen 18,5 velden →	5,5

Toelichting tijdelijk ontwikkeling en realisatie

Om zo snel mogelijk te voorzien in nieuwe sportvelden, worden er 4 tijdelijke sportvelden op Strandeiland aangelegd. In het bestemmingsplan voor het Strandeiland is met deze velden al rekening gehouden.

Uitsnede kaart tijdelijke functies Strandeiland ⁷

Tijdelijke voorzieningen, waaronder tijdelijk sportpark met 4 sportvelden, een parkeerterrein en een sportgebouw.

Tegenover het sportterrein wordt de tijdelijke tramlijn aangelegd (Toelichting bestemmingsplan Strandeiland).

De tijdelijke velden zijn hockeyvelden of voetbalvelden. De keuze hangt af van een te nemen besluit over welke sportvereniging (hockey of voetbal) verplaatst wordt vanuit het Diemerpark.

De aanleg van de tijdelijke velden kan in 2024 plaatsvinden. Dit zal voor de te verplaatsen vereniging meteen al een verlichting van de wachtlijsten opleveren.

Als de tijdelijke velden op het Strandeiland in gebruik genomen zijn, kunnen de velden voor de verplaatste vereniging uit het Diemerpark worden vervangen door velden die voor de achterblijvende vereniging geschikt zijn.

Wat zijn de sterke punten van deze strategie?

- Het gaat niet ten koste van bebouwbaar oppervlak.
- De bestaande Hoofdgroenstructuur wordt niet aangetast.
- Het is goed te plannen, met goede afspraken en garanties.
- Men kan gebruik maken van goede ondergronden.
- Er is een goede landschappelijke inpasbaarheid mogelijk.
- Goede bereikbaarheid met OV, fiets en auto, inclusief parkeergelegenheid.
- Op het Buiteneiland kunnen gunstige en bijzondere combinaties gemaakt worden: bijvoorbeeld sport-hoteldak, sport-kantinedak, sport-dak sporthal, sport-dak schoolgebouw, sport-waterbunker, sport-accugebouw, sport-dak remisegebouw, enz.
- Er zijn goede mogelijkheden voor dubbelgebruik: in fysiek ruimtelijke zin, in functionele zin en qua seizoenen (parkeerplaatsen worden in de zomer gebruikt door watersporters en strandbezoekers en in de overige seizoenen door de sportverenigingen).

⁷ Bron: Toelichting bestemmingsplan IJburg 2^e fase – Strandeiland, vastgesteld door de gemeenteraad op 11-11-2020

Bijlagen

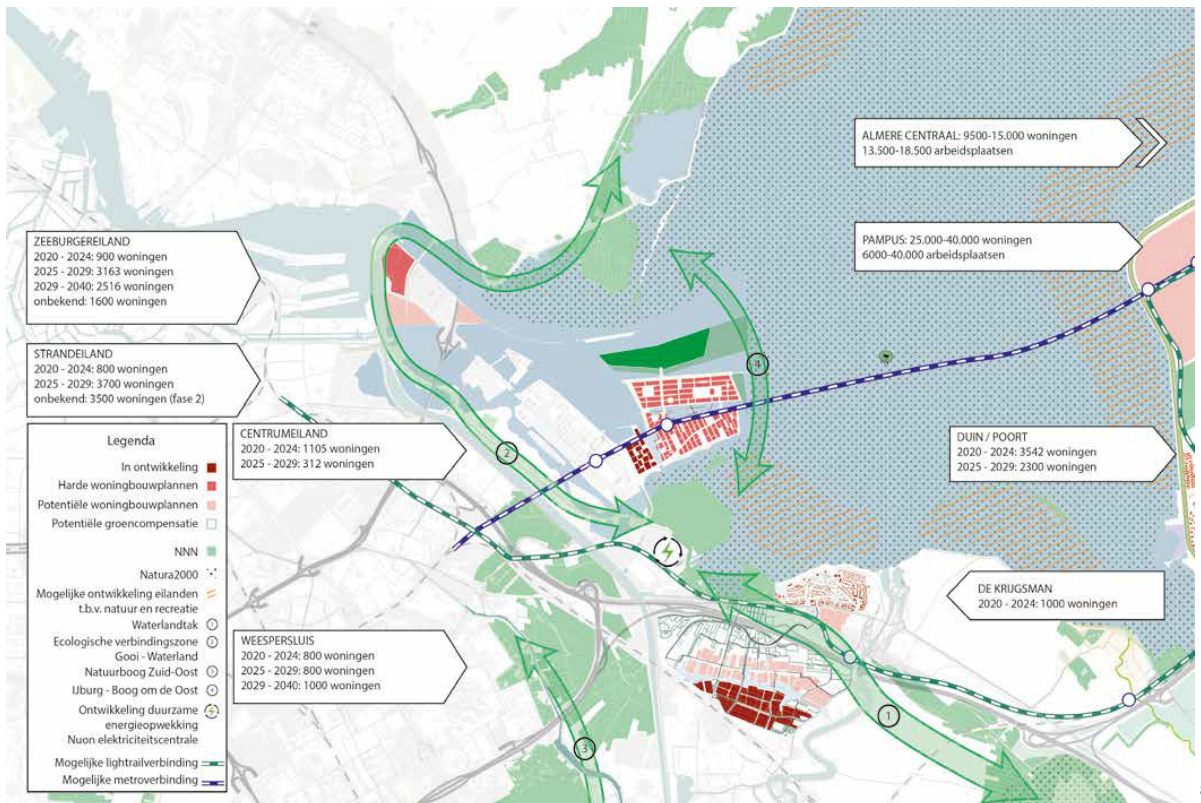
Ontwikkelingen in de regio leiden tot toenemende druk op het Diemerpark

Op enige afstand van het Diemerpark zullen nog diverse woonwijken worden gebouwd. Daardoor zal de gebruiksdruk op het Diemerpark verder toenemen.

Om de natuurwaarden en de ruimtelijke kwaliteiten in stand te houden is een restrictief beheerbeleid nodig. Dus toevoegingen van infrastructuur, routes en intensieve sport- en recreatievoorzieningen voorkomen.

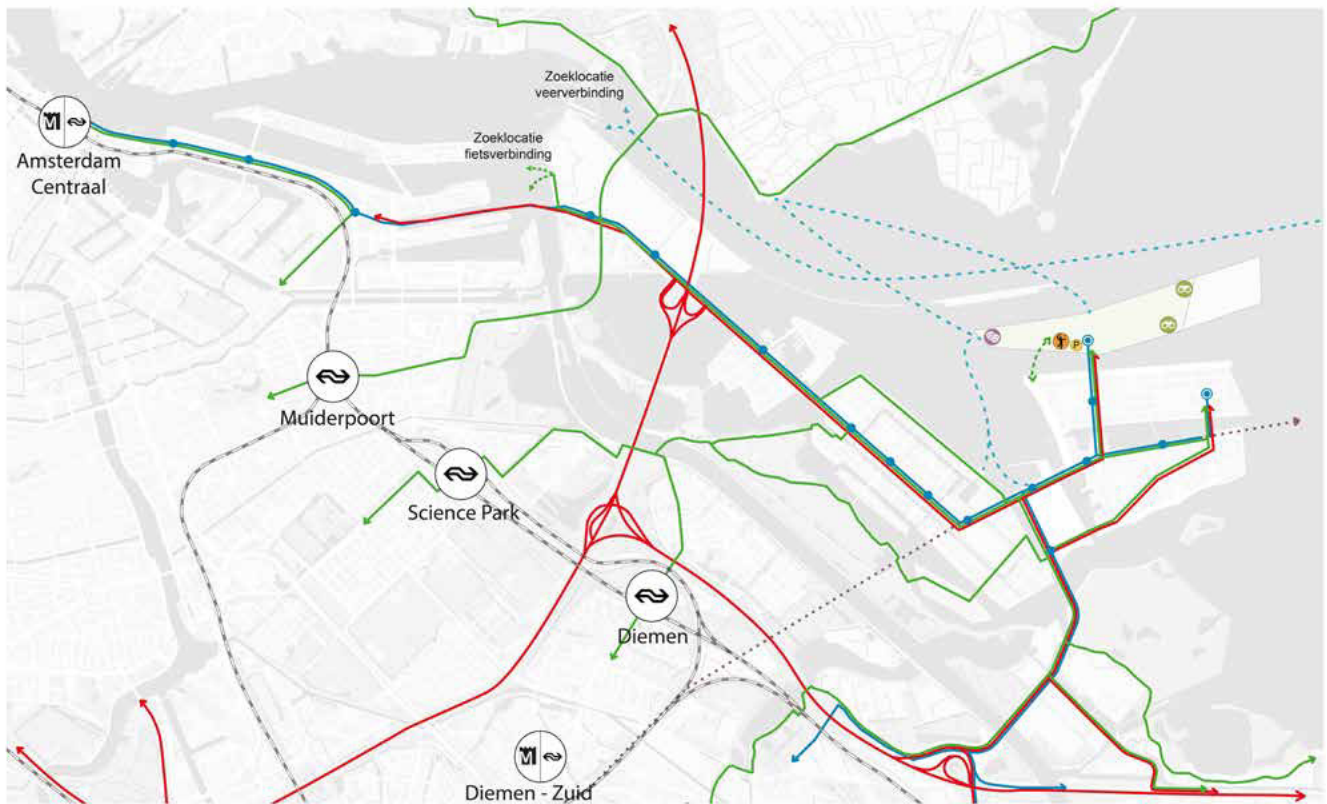
De Ecologische verbindingszone Gooi – Waterland zou door uitbreiding van het sportterrein in het Diemerpark verder onder druk gezet worden.

⁸ Bron: Toelichting bestemmingsplan IJburg 2^e fase – Strandeiland, vastgesteld door de gemeenteraad op 11-11-2020

De bereikbaarheid van IJburg

Op deze afbeelding in de Projectnota Buiteneiland is te zien dat, in tegenstelling tot het Diemerpark, zowel de tijdelijke als de definitieve sportvoorzieningen op Strandeiland en Buiteneiland zeer goed bereikbaar zijn met het Openbaar Vervoer en direct op de hoofdontsluitingen aansluiten. Het sportterrein in het Diemerpark is alleen lopend of per fiets goed bereikbaar.

*De bereikbaarheid van IJburg*⁹

*Groen: fietsverbindingen; Blauw: OV met haltes en eindpunten;
Rood: autobereikbaarheid; Blauw gestippeld: zoekruimte voor recreatieve pontveren*

⁹ Bron: Projectnota Buiteneiland, vastgesteld door het college van B&W op 24-08-2021